

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2018|052 VAN 23 AUGUSTUS 2018

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DIRECTEURSWONING KELLER, GELEGEN D'AUBREMESTRAAT 16 IN VILVOORDE, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 19 JUNI 2018

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 23 augustus 2018 volgend advies uit:

1. De VCOE ontving op 19 juni 2018 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de voorlopige bescherming als monument van de directeurswoning Keller in Vilvoorde. De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de voorlopige bescherming met name (a) het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan en (d) het beschermingsvoorstel.
2. Voorliggend dossier vloeit voort uit het project 'herinventarisatie van de Vlaamse Rand'. Het inhoudelijk dossier duidt de evaluatie en selectie van de directeurswoning en verwijst hiervoor naar de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed en een weging van 23 neoclassicistische bouwkundige relictten of ensembles in Vilvoorde. Directeurswoning Keller wordt geprezen omwille van haar architecturale kwaliteiten. De commissie vindt het gebruik van een weging positief, maar vraagt om de toegepaste criteria te duiden. Los daarvan meent de commissie dat het uitgebreide beschermingsdossier degelijk en helder werd opgemaakt en goed de reden voor bescherming motiveert.
3. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de voorlopige bescherming als monument vast van de directeurswoning met koetshuis en koer en verwijst tevens naar het afbakeningsplan en de fotoregistratie die als bijlagen bij het beschermingsbesluit werden gevoegd. De commissie ondersteunt de voorgestelde afbakening.

Met betrekking tot de fotoregistratie merkt de commissie op dat het bijschrift bij foto 14 ten onrechte verwijst naar 'vernieuwde dakkapellen'. Het inhoudelijk dossier vermeldt immers op pagina 13 dat de dakkapellen aan de voor- en achtergevel werden verwijderd en vervangen door eenvoudige dakramen. De commissie merkt tevens op dat volgens artikel 2 van het ministerieel besluit op de eerste verdieping de binnendeuren tussen de centrale gang en de aanpalende kamers bewaard bleven, maar dat deze ontbreken in de fotoregistratie.

4. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de historische en architecturale waarde die de bescherming als monument verantwoordt en beschrijft uitvoerig de erfgoedkenmerken en – elementen van de directeurswoning. Omwille van de aanwezigheid van verscheidene decoratieve gebrandschilderde glas-in-lood ramen vraagt de commissie om ook de artistieke waarde toe te voegen.

Taalkundig wijst de commissie op het dubbelop gebruik van de termen 'schijnvoegen' en 'imitatievoegen' in de tweede paragraaf van de beschrijving van het exterieur.

5. De beheerdoelstellingen zijn opgenomen in artikel 3 van het ministerieel besluit. In artikel 3, 7° van het ministerieel besluit worden een aantal ruimtes opgesomd in de kelder- en

zolderverdieping die geen erfgoedwaarde bezitten. De commissie merkt op dat dit volgens het inhoudelijk dossier ook geldt voor de voormalige sanitaire ruimte en de bijkeuken of office op het gelijkvloers. De commissie vraagt aldus om dit aan te vullen in artikel 3, 7°.

Bij de aanbevelingswaardige herstelmaatregelen (artikel 3, 8°) suggereert de commissie om ook het vervangen van de golfplaten aan de luifel aan de achtergevel door beglazing op te nemen, alsook het vervangen van de huidige sectionaalpoort van het koetshuis door een poort met een meer gepaste vormgeving. Tot slot vraagt de commissie toe te voegen dat in geval van vervanging van het huidige buitenschrijnwerk van de vensters een materiaalkeuze, vormgeving en kleurstelling naar een meer oorspronkelijke toestand of historisch model te overwegen is, voor zover dit voldoende onderbouwd kan worden. Het inhoudelijk dossier bevat momenteel immers zeer beperkte informatie over het oorspronkelijk buitenschrijnwerk.

6. De commissie onderschrijft de instandhoudingsvoorschriften in artikel 4 van het beschermingsbesluit.
7. De commissie kan tevens akkoord gaan met de toelatingsplichtige handelingen opgesomd in artikel 5. De commissie vraagt enkel toe te voegen dat de toelatingsplichten aan of in het interieur (artikel 5, 7°) niet van toepassing zijn op de ruimtes zonder erfgoedwaarde (kelder- en zolderverdieping en voormalige sanitaire ruimte en de bijkeuken op het gelijkvloers).
8. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van directeurswoning Keller in Vilvoorde. De commissie vraagt:
 - de criteria die toegepast werden bij de weging van neoclassicistische bouwkundige relictten of ensembles in Vilvoorde te duiden;
 - de fotoregistratie te corrigeren en aan te vullen;
 - de artistieke erfgoedwaarde toe te kennen;
 - de beheerdoelstellingen inzake de ruimtes zonder erfgoedwaarde en inzake de aanbevelingswaardige herstelmaatregelen aan te vullen;
 - de toelatingsplicht voor het interieur enkel toe te passen op de ruimtes met erfgoedwaarde.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt

Voorzitter